

T05. Paveldėjimas

2 ak. val.

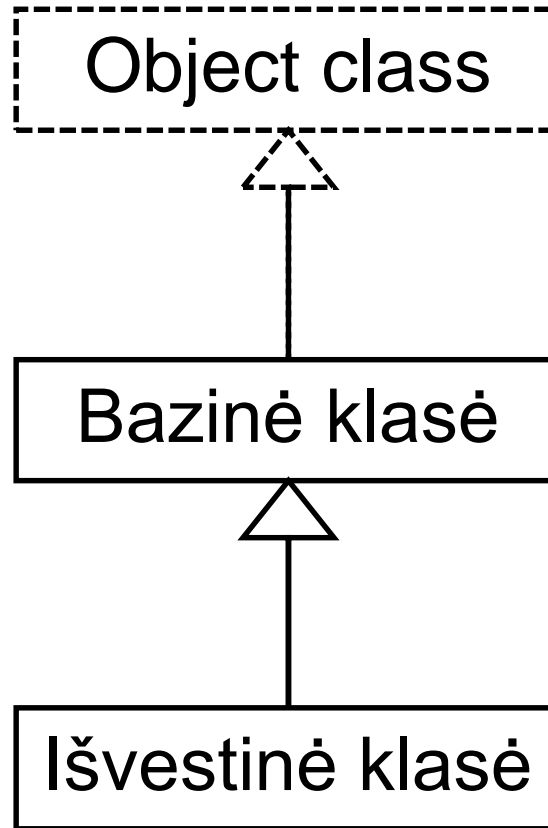
Temos klausimai

1. Bazinė ir išvestinė klasės.
2. Konstruktorių paveldimumas.
3. **protected** paveldėjime.
4. „Ar daugiau“ užklojimas.
5. Numatytosios parametų reikšmės.

Sąvokos

- Paveldėjimas – esamo programinio kodo (klasių) panaudojimo forma, kai esamas kodas papildomas naujais duomenimis (kintamaisiais, savybėmis) ir naujais veiksmais (metodais).
- Paveldimumas realizuojamas, išvedant naujas klases iš jau esamų klasių.
- Esama klasė vadinama **bazine** klase (super klase, tėvo klase).
- Nauja klasė, išvedama esamos pagrindu, vadinama **išvestine** klase (poklasiu, vaiko klase).
- Išvestinė klasė gali būti bazine tolimesnei klasei.

Žymėjimas

Esminės savybės

Paveldėjimas naudojamas, kai reikia sukurti naują klasę, kuri nedaug skiriasi nuo kitos, anksčiau sukurtos.

Išvestinė klasė paveldi visas bazinės klasės savybes (kintamuosius) ir elgseną (metodus).

Bazinė ir išvestinės klasės

```
public class BazinėKlasė
{
    // ...
}
//-----
public class IšvestinėKlasė : BazinėKlasė
{
    // ...
}
//-----
public class IšvestinėKlasėAntra : IšvestinėKlasė
{
    // ...
}
```

Bazinės ir išvestinių klasių pavyzdys

```
class SpausdintasDokumentas
{
    // ...
}
//-----
class Knyga : SpausdintasDokumentas
{
    // ...
}
//-----
class KnygaMinkstaisVirseliais : Knyga
{
    // ...
}
```

Klasių hierarchija

Klasės, tarpusavyje susietos paveldimumu, sudaro klasių *hierarchiją*.

Klasių hierarchijos viršuje yra abstraktesnės klasės, o einant žemyn klasės darosi konkretesnės.

Klasės, esančios hierarchijos viduryje, yra kartu ir bazinės ir išvestinės.

Dažnai išvestinės klasės turi "...yra tam tikros rūšies..." ryšį su bazine klase:

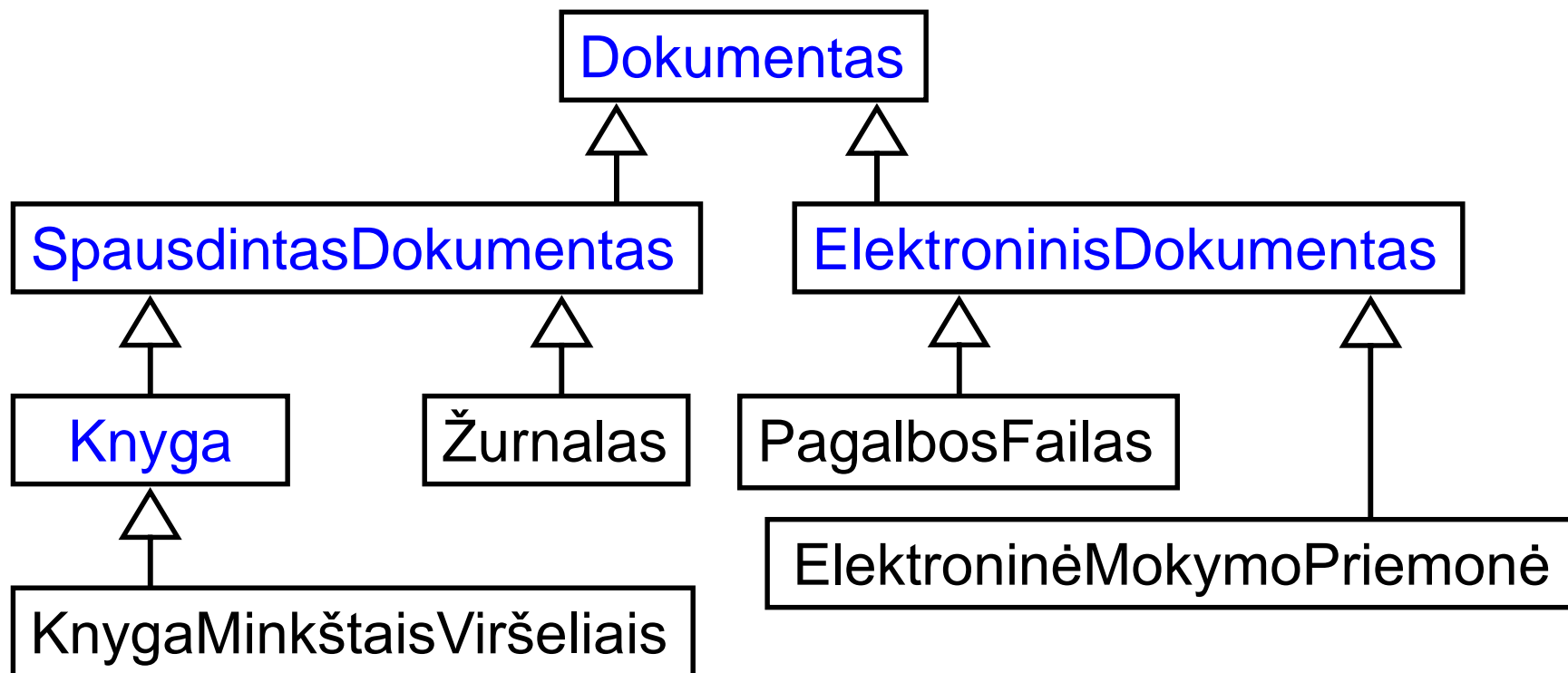
Knyga yra tam tikros rūšies **SpausdintasDokumentas**,
KnygaMinkstaisVirseliais yra tam tikros rūšies **Knyga**.

Paveldėjimo nauda

Klasių hierarchijos mechanizmas leidžia bendrąsias panašių klasių savybes ir funkcionalumą apjungti bazinėse klasėse, o išvestinėse klasėse palikti tik specifines:

- palengvina uždavinio struktūrizavimą;
- leidžia sumažinti kodo pasikartojimą, sutaupyti atminties ir laiko sąnaudas.

Klasių hierarchijos pavyzdys

Klasė (pvz.: **Dokumentas**) gali būti bazinė daugeliui klasių.
Klasė (pvz.: **Knyga**) gali būti vienu metu bazine ir išvestine.

Papildomos sąvokos

Tiesioginė bazinė klasė – tai klasė, iš kurios išreikštai išvestinė klasė paveldi.

Netiesioginė bazinė klasė – tai klasė, iš kurios paveldima per klasių hierarchiją.

Klasių hierarchijos pradžioje yra klasė **Object** (iš **System**), kurią kiekviena klasė tiesiogiai ar netiesiogiai paveldi.

Vienetinis paveldėjimas – tiesiogiai paveldima tik iš vienos klasės.

Neišreikštas daugybinis paveldėjimas įmanomas, paveldint sąsajas.

Paveldėjimo pavyzdžiai

- Gyvūnas – šuo, katinas, arklys.
- Paukštis – žvirblis, erelis, pingvinas.
- Forma – apskritimas, trikampis, stačiakampis.
- Paskola – paskolaAutomobiliui, paskolaButui.
- Tarnautojas – pagrindinis, valandinis, kviestinis.
- Sąskaita – einamoji, terminuota.

Konstruktorių paveldimumas

- Išvestinė klasė **nepaveldi** bazinės klasės konstruktorių.
- Bazinės klasės konstruktorius **visada įvykdomas**, kai sukuriamas naujas išvestinės klasės objektas.

Svarbu suprasti kaip kuriamas išvestinės klasės objektas!

Išvestinės klasės objekto sukūrimas

- Objektui yra skiriama atmintis.
- Vykdomi klasių konstruktoriai:
pirmasis vykdomas bazinės klasės konstruktorius;
po to vykdomas išvestinės klasės konstruktorius.
- Kiekvienos išvestinės klasės konstruktorius gali pasikliauti pilnu savo bazinės klasės sukonstravimu.

Kuris bazinės klasės konstruktorius vykdomas, jeigu jų yra keli?

- Nenurodžius, objekto konstravimo metu vykdomas **numatytasis bazinės klasės konstruktorius** (*prisiminkite: tai konstruktorius be parametru*).
- Kai **bazinėje klasėje** nėra **konstruktoriaus be parametru**, **būtina nurodyti**, kurį bazinės klasės **konstruktorių** vykdyti.
- Konstruktoriaus iškviatimo formatas:
public Išvestinės_klasės_konstruktorius(parametrai) :

Kreipinys į bazinės klasės konstruktorių

base(argumentai)
{ ... }

Tai ypač svarbu, jei turim perduoti parametrą (-us) bazinei klasei.

Konstruktoriai paveldėjime (1/9)

Visos bazinės klasės **tiesiogiai** paveldi **Object** klasę, esančią **System** vardų erdvėje.

```
public class BazinėKlasė : Object
{
    public BazinėKlasė() // konstruktorius be parametrų
    {
        Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės konstruktorius.");
    }
    public void Spausdinti()
    {
        Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės metodas Spausdinti().");
    }
}

public class IšvestinėKlasė : BazinėKlasė
{
    public IšvestinėKlasė() // arba public IšvestinėKlasė() : base()
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
    }
    public void Spausdinti1()
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės metodas Spausdinti1().");
    }
}
```

Kreipinys į bazinės klasės konstruktorių

Konstruktoriai paveldėjime (2/9)

...

```
IšvestinėKlasė objIšvKlasės = new IšvestinėKlasė();  
objIšvKlasės.Spausdinti();  
objIšvKlasės.Spausdinti1();
```

...

Ekrane matysite:

```
Dirba bazinės klasės konstruktorius.  
Dirba išvestinės klasės konstruktorius.  
Dirba bazinės klasės metodas Spausdinti().  
Dirba išvestinės klasė metodas Spausdinti1().
```

Konstruktoriai paveldėjime (3/9)

Tokiu būdu savybę uždraudžiama keisti išorėje.

```
public class BazinėKlasė
{
    public string eiluteBaz { get; set; } // arba { get; private set; }

    public BazinėKlasė() // konstruktorius be parametrų
    {
        Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės konstruktorius.");
    }

    public BazinėKlasė(string eilute) // konstruktorius su parametrais
    {
        Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės konstruktorius.");
        eiluteBaz = eilute;
    }

    public void Spausdinti()
    {
        Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės metodas Spausdinti():");
        Console.WriteLine("{0}", eiluteBaz);
    }
}
```

Konstruktoriai paveldėjime (4/9)

```
public class IšvestinėKlasė : BazinėKlasė
{
    public IšvestinėKlasė() : base()
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
    }
    public IšvestinėKlasė(string eil) : base(eil)
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
        Console.WriteLine(" Jis kreipiasi į bazinės klasės konstruktorių.");
    }
    public new void Spausdinti() // su new paslepia bazinės klasės metodą Spausdinti()
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės metodas Spausdinti():");
        Console.WriteLine(eiluteBaz);
        Console.WriteLine(" Jis kreipiasi į baz. klasės metodą Spausdinti().");
        base.Spausdinti();
    }
}
```

Konstruktoriai paveldėjime (5/9)

...

```
IšvestinėKlasė objIšvKlasės = new IšvestinėKlasė("DUOMENYS");  
objIšvKlasės.Spausdinti();  
Console.WriteLine("Dirba klasės Program metodas Main().");  
Console.WriteLine("Jis parodo bazinės klasės savybės reikšmę:  
{0}.", objIšvKlasės.eiluteBaz);
```

...

```
// Jei būtų bazinėje klasėje būtų public string eiluteBaz { get; private set; }, tai  
toks priskyrimas nebūtų galimas !  
objIšvKlasės.eiluteBaz = "KITI DUOMENYS"; // Klaida!
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Konstruktoriai paveldėjime (6/9)

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

Dirba išvestinės klasės konstruktorius.

Jis kreipiasi į bazinės klasės konstruktorių.

Dirba išvestinės klasės metodas Spausdinti():

DUOMENYS

Jis kreipiasi į bazinės klasės metodą Spausdinti().

Dirba bazinės klasės metodas Spausdinti():

DUOMENYS

Dirba klasės Program metodas Main().

Jis parodo bazinės klasės savybės reikšmę: DUOMENYS.

Konstruktoriai paveldėjime (7/9)

```
public class IšvestinėKlasė : BazinėKlasė
{
    public int skaiciusIsvest { get; private set; }

    public IšvestinėKlasė() //: base() - galima ir nerašyti, vis tiek kreipsis
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
        Console.WriteLine(" Jis kreipiasi į baz. klasės konstruktorių base().");
    }
    // Reikia užrašyti kreipinį bazinės klasės konstruktorių
    public IšvestinėKlasė(string eil, int skaicius) : base(eil)
    {
        skaiciusIsvest = skaicius;
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
        Console.WriteLine(" Jis kreipiasi į baz. klasės konstruktorių.");
    }
    public new void spausdinti() // new paslepia bazinės klasės metodą
    {
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės metodas spausdinti().");
        Console.WriteLine(" Jis kreipiasi į bazinės klasės metodą spausd.().");
        base.Spausdinti();
        Console.WriteLine("{0}", skaiciusIsvest);
    }
}
```

Išvestinės klasės
savybė

Konstruktoriai paveldėjime (8/9)

...

```
IšvestinėKlasė objIšvKlasės = new IšvestinėKlasė("DUOMENYS",  
                                                    99999);
```

```
objIšvKlasės.Spausdinti();
```

```
IšvestinėKlasė objIšvKlasės1 = new IšvestinėKlasė();
```

```
objIšvKlasės1.Spausdinti();
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Konstruktoriai paveldėjime (9/9)

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

Dirba išvestinės klasės konstruktorius.

Jis kreipiasi į bazinės klasės konstruktorių `base(eil)`.

Dirba išvestinės klasės metodas `spausdinti()`.

Jis kreipiasi į bazinės klasės metodą `spausdinti()`.

Dirba bazinės klasės metodas `spausdinti()`:

DUOMENYS

99999

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

Dirba išvestinės klasės konstruktorius.

Jis kreipiasi į bazinės klasės konstruktorių `base()`.

Dirba išvestinės klasės metodas `spausdinti()`.

Jis kreipiasi į bazinės klasės metodą `spausdinti()`.

Dirba bazinės klasės metodas `spausdinti()`:

0

Paveldėjimo pavyzdys 1 (1/5)

Sukurkite bazinę klasę *Apskritimas* su savybe *Spindulys* bei reikalingus konstruktorius ir metodus.

Sukurkite išvestinę klasę *Cilindras*, kuri turėtų savybę *Aukštinė*, reikalingus konstruktorius ir metodus.

Pademonstruokite sukurtų klasių konstruktorių ir metodų darbą.

Paveldėjimo pavyzdys 1 (2/5)

```
class Apskritimas : Object
{
    public double Spindulys { get; private set; }

    public Apskritimas()           // konstruktorius be parametru
    {
        Spindulys = 1;
    }
    public Apskritimas(double r)  // konstruktorius su parametru
    {
        Spindulys = r;
    }
    public double Plotas()
    {
        return 3.141592653589 * Spindulys * Spindulys;
    }
    public override string ToString() // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format(" spindulys = {0, 6:f2} ", Spindulys);
    }
}
```

Paveldėjimo pavyzdys 1 (3/5)

```
class Cilindras : Apskritimas
{
    public double Aukstine { get; private set; }

    public Cilindras() : base()    // konstruktorius be parametru
    {
        Aukstine = 1;
    }
    public Cilindras(double r, double h) : base(r)    // konstruktorius su parametrais
    {
        Aukstine = h;
    }
    public double Turis()
    {
        return Plotas() * Aukstine;
    }
    public override string ToString()    // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format("{0} aukštinė = {1, 6:f2}", base.ToString(),
                                Aukstine);
    }
}
```

Paveldėjimo pavyzdys 1 (4/5)

...

```
Apskritimas apskritimasA = new Apskritimas(10);
Console.WriteLine("Apskritimo A duomenys: {0}", apskritimasA.ToString());
Console.WriteLine("Apskritimo A ribojamas plotas: {0, 10:f3}",
                  apskritimasA.Plotas());

Apskritimas apskritimasB = new Apskritimas();
Console.WriteLine("Apskritimo B duomenys: {0}", apskritimasB.ToString());
Console.WriteLine("Apskritimo B ribojamas plotas: {0, 10:f3}",
                  apskritimasB.Plotas());

Cilindras cilindrasA = new Cilindras();
Console.WriteLine("Cilindro A duomenys: {0}", cilindrasA.ToString());
Console.WriteLine("Cilindro A tūris ={0, 10:f3}", cilindrasA.Turis());
Cilindras cilindrasB = new Cilindras(10, 50);
Console.WriteLine("Cilindro B duomenys: {0}", cilindrasB.ToString());
Console.WriteLine("Cilindro B tūris ={0, 10:f3}", cilindrasB.Turis());
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Paveldėjimo pavyzdys 1 (5/5)

Apskritimo A duomenys: spindulys = 10,00

Apskritimo A ribojamas plotas: 314,159

Apskritimo B duomenys: spindulys = 1,00

Apskritimo B ribojamas plotas: 3,142

Cilindro A duomenys: spindulys = 1,00 aukštinė = 1,00

Cilindro A tūris = 3,142

Cilindro B duomenys: spindulys = 10,00 aukštinė = 50,00

Cilindro B tūris = 15707,963

Konstruktoriai su numatytosiomis parametrų reikšmėmis (1/6)

```
public class BazinėKlasė
{
```

```
    public int    ABaz { get; private set; }
    public double BBaz { get; private set; }
    public string CBaz { get; private set; }
```

Konstruktorius su trimis
numatytosiomis
reikšmėmis

```
// Konstruktorius
```

```
public BazinėKlasė(int a = 1, double b = 0.001, string c = "###")
{
```

```
    Console.WriteLine("Dirba bazinės klasės konstruktorius.");
    this.ABaz = a;
    this.BBaz = b;
    this.CBaz = c;
}
```

```
public void Spausdinti()
{
```

```
    Console.WriteLine("{0, 3:d}    {1, 12:f5}    {2, -10}",
                        ABaz, BBaz, CBaz);
}
```

```
}
```

Konstruktoriai su numatytosiomis parametrų reikšmėmis (2/6)

...

```
BazinėKlasė objBaz1 = new BazinėKlasė();
objBaz1.Spausdinti();
BazinėKlasė objBaz2 = new BazinėKlasė(200, 2.1, "aaa");
objBaz2.Spausdinti();
BazinėKlasė objBaz3 = new BazinėKlasė(300, 3.1);
objBaz3.Spausdinti();
BazinėKlasė objBaz4 = new BazinėKlasė(400);
objBaz4.Spausdinti();
//BazinėKlasė objBaz5 = new BazinėKlasė(500, "$$$$$$$$$$"); // klaida!
//objBaz5.Spausdinti();
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Kreipiantis į konstruktorių su numatytosiomis parametrų reikšmėmis galima nenaudoti argumentų iš kairės į dešinę. Kitokie kreipinių variantai yra negalimi!

Konstruktoriai su numatytosiomis parametrų reikšmėmis (3/6)

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

1 0,00100 ###

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

200 2,10000 @@@

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

300 3,10000 ###

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

400 0,00100 ###

Konstruktoriai su numatytosiomis parametrų reikšmėmis (4/6)

```
public class IšvestinėKlasė : BazinėKlasė
{
    public int    AISV { get; private set; }
    public string BISV { get; private set; }
    // Konstruktorius
    public IšvestinėKlasė(int aB, double bB, string cB,
                          int aI = 11, string bI = "***") : base(aB, bB, cB)
    {
        this.AISV = aI;
        this.BISV = bI;
        Console.WriteLine("Dirba išvestinės klasės konstruktorius.");
    }
    public new void Spausdinti()
    {
        Console.WriteLine("{0, 3:d}  {1, -10}", AISV, BISV);
        base.Spausdinti();
    }
}
```

Konstruktorius su dviem
numatytosiomis
reikšmėmis

Konstruktoriai su numatytosiomis parametru reikšmėmis (5/6)

...

```
IšvestinėKlasė objIsv1 = new IšvestinėKlasė(100, 1.1, "-----");
```

```
objIsv1.Spausdinti();
```

```
IšvestinėKlasė objIsv2 = new IšvestinėKlasė(100, 1.1, "-----",  
                                             200, "+++++");
```

```
objIsv2.Spausdinti();
```

```
// Klaida!
```

```
//IšvestinėKlasė objIsv3 = new IšvestinėKlasė(100, 1.1, "-----", "+++++");  
//objIsv3.Spausdinti();
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Konstruktoriai su numatytosiomis parametrų reikšmėmis (6/6)

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

Dirba išvestinės klasės konstruktorius.

11 ***

100 1,10000 -----

Dirba bazinės klasės konstruktorius.

Dirba išvestinės klasės konstruktorius.

200 ++++++

100 1,10000 -----

Konstruktoriaus su numatyta reikšme pavyzdys 2 (1/4)

```
class Apskritimas : Object
{
    public double spindulys { get; private set; }

    // Konstruktorius su numatyta reikšme
    public Apskritimas(double r = 1)
    {
        spindulys = r;
    }
    public double Plotas()
    {
        return 3.141592653589 * spindulys * spindulys;
    }
    public override string ToString()    // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format(" spindulys = {0, 6:f2} ", spindulys);
    }
}
```

Vietoje dviejų
konstruktorių - vienas
konstruktorius su
numatyta reikšme

Konstruktoriaus su numatyta reikšme pavyzdys 2 (2/4)

```
class Cilindras : Apskritimas
{
    public double Aukstine { get; private set; }

    public Cilindras() : base()    // konstruktorius be parametru
    {
        Aukstine = 1;
    }
    // Konstruktorius su numatyta reikšme
    public Cilindras(double r, double h = 1) : base(r)
    {
        Aukstine = h;
    }
    public double Turis()
    {
        return Plotas() * Aukstine;
    }
    public override string ToString()    // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format("{0} aukštinė = {1, 6:f2}", base.ToString(),
                                Aukstine);
    }
}
```

Konstruktoriaus su numatyta reikšme pavyzdys 2 (3/4)

...

```
Apskritimas apskritimasA = new Apskritimas(10);
Console.WriteLine("Apskritimo A duomenys: {0}", apskritimasA.ToString());
Console.WriteLine("Apskritimo A ribojamas plotas: {0, 10:f3}",
                  apskritimasA.Plotas());

Apskritimas apskritimasB = new Apskritimas();
Console.WriteLine("Apskritimo B duomenys: {0}", apskritimasB.ToString());
Console.WriteLine("Apskritimo B ribojamas plotas: {0, 10:f3}",
                  apskritimasB.Plotas());

Cilindras cilindrasA = new Cilindras();
Console.WriteLine("Cilindro A duomenys: {0}", cilindrasA.ToString());
Console.WriteLine("Cilindro A tūris = {0, 10:f3}", cilindrasA.Turis());
Cilindras cilindrasB = new Cilindras(10, 50);
Console.WriteLine("Cilindro B duomenys: {0}", cilindrasB.ToString());
Console.WriteLine("Cilindro B tūris = {0, 10:f3}", cilindrasB.Turis());
Cilindras cilindrasC = new Cilindras(10);
Console.WriteLine("Cilindro C duomenys: {0}", cilindrasC.ToString());
Console.WriteLine("Cilindro C tūris = {0, 10:f3}", cilindrasC.Turis());
```

...

Ekране matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Konstruktoriaus su numatyta reikšme pavyzdys 2 (3/4)

Apskritimo A duomenys: spindulys = 10,00

Apskritimo A ribojamas plotas: 314,159

Apskritimo B duomenys: spindulys = 1,00

Apskritimo B ribojamas plotas: 3,142

Cilindro A duomenys: spindulys = 1,00 aukštinė = 1,00

Cilindro A tūris = 3,142

Cilindro B duomenys: spindulys = 10,00 aukštinė = 50,00

Cilindro B tūris = 15707,963

Cilindro C duomenys: spindulys = 10,00 aukštinė = 1,00

Cilindro C tūris = 314,159

Užklotas operatorius paveldėjime (1/4)

```
public class Auto : Object
{
    public int Metai { get; private set; } // pagaminimo metai
    public int Rida { get; private set; } // kiek pravažiuota (tūkst. km.)
    public Auto(int metai = 2016, int rida = 0)
    {
        this.Metai = metai;
        this.Rida = rida;
    }
    public override string ToString() // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format(" pagaminimo metai = {0, 4:d}; rida = {1, 7:d} km;",
                               Metai, Rida);
    }
}
```


Užklotas operatorius paveldėjime (2/4)

```
public class KrovAuto : Auto
{
    public string Modelis { get; private set; }
    public double KGalía { get; private set; } // keliamoji galia (tonomis)
    public KrovAuto(int metai, int rida, string modelis, double galia)
        : base(metai, rida)
    {
        this.Modelis = modelis;
        this.KGalía = galia;
    }
    public static bool operator >(KrovAuto pirmas, KrovAuto antras)
    {
        return pirmas.Metai > antras.Metai ||
            pirmas.Metai == antras.Metai && pirmas.KGalía > antras.KGalía;
    }
    public static bool operator <(KrovAuto pirmas, KrovAuto antras)
    {
        return pirmas.Metai < antras.Metai ||
            pirmas.Metai == antras.Metai && pirmas.KGalía < antras.KGalía;
    }
    public override string ToString() // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format(" modelis: {0}; kel. galia = {1, 6:f2}; \n{2} ",
            Modelis, KGalía, base.ToString());
    }
}
```

Užklotas operatorius paveldėjime (3/4)

...

```
Auto AutoMob = new Auto();
Console.WriteLine("AutoMob duomenys:\n{0}", AutoMob.ToString());
KrovAuto Volvo = new KrovAuto(2012, 125000, "Volvo FH12", 24.5);
Console.WriteLine("Volvo duomenys:\n{0}", Volvo.ToString());
KrovAuto Scania = new KrovAuto(2002, 450000, "Scania FH12", 19.5);
Console.WriteLine("Scania duomenys:\n{0}", Scania.ToString());
Console.WriteLine();
if (Volvo > Scania)
    Console.WriteLine("Volvo > už Scania.");
else
    Console.WriteLine("Volvo < už Scania.");
...
```

Naudojamas užklotas
operatorius >

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Užklotas operatorius paveldėjime (4/4)

AutoMob duomenys:

pagaminimo metai = 2016; rida = 0 km;

Volvo duomenys:

modelis: Volvo FH12; keliamoji galia = 24,50;

pagaminimo metai = 2012; rida = 125000 km;

Scania duomenys:

modelis: Scania FH12; keliamoji galia = 19,50;

pagaminimo metai = 2002; rida = 450000 km;

Volvo > už Scania.

Klasės elementų matomumas

Prisiminkite, klasės elementai (nariai) gali turėti matomumo požymius:

- **private**
- **public**
- **protected** (*dar nenaudotas*)

Matomumo požymis **protected**

- Klasės elementų matomumas toks pats, kaip ir **private**, išskyrus išvestines klases.
- Išvestinė klasė bazinės klasės **protected** elementus „mato“ taip pat kaip **public**.
- Šiuo požymiu piktnaudžiauti nereikia.

Klasės elementų matomumas

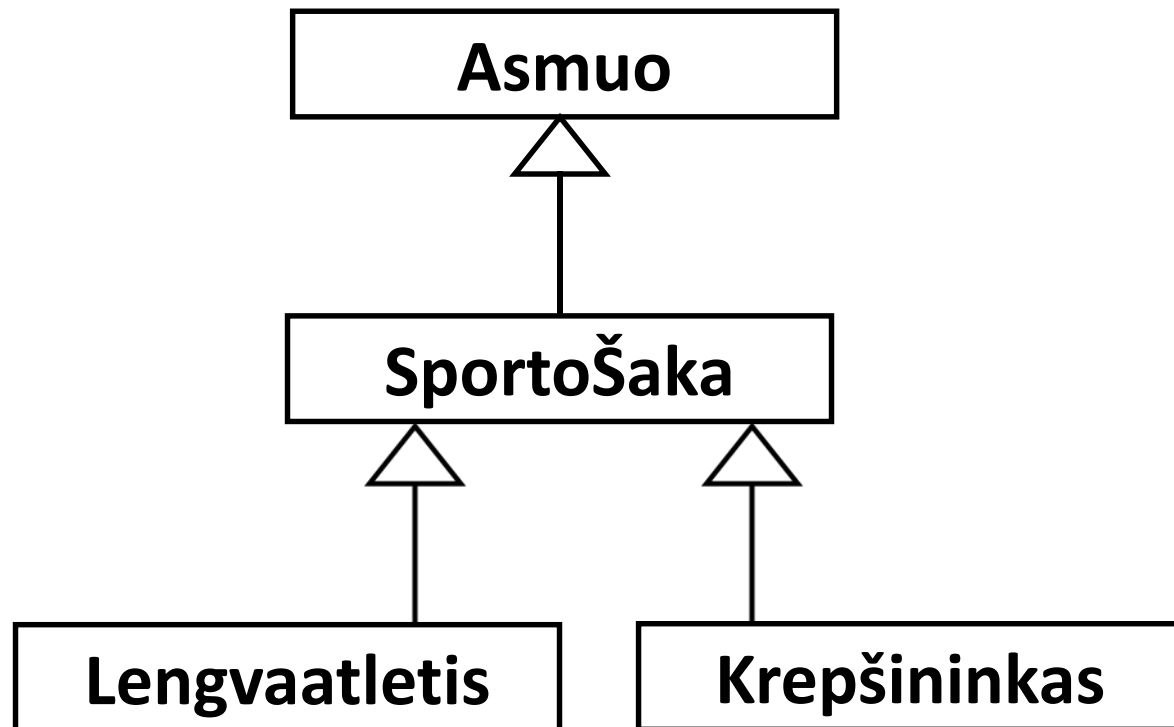
Matomumo požymis	public	protected	private
Kas kreipiasi			
Tos pačios klasės nariai	taip	taip	taip
Išvestinės klasės nariai	taip	taip	ne
Ne nariai *	taip	ne	ne

* Ne nariai – visi klasės atžvilgiu išoriniai metodai

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (1/8)

- Sukurkite reikalingas klases sportininkų (lengvaatlečių ir krepšininkų) duomenims saugoti.
- Klases tarpusavyje susiekite paveldėjimu.
- Pademonstruokite šių klasių veikimą.

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (2/8)

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (3/8)

```
class Asmuo : Object
{
    protected string Vardas { get; private set; }
    protected int    Amzius { get; private set; }

    public Asmuo(string vardas, int amzius) : base()
    {
        Vardas = vardas;
        Amzius = amzius;
    }
    public override string ToString()
    {
        return string.Format(" vardas = {0};\n amžius = {1, 2:d};\n",
                               Vardas, Amzius);
    }
}
```

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (4/8)

```
class SportoSaka : Asmuo
{
    public string SSPavadinimas { get; private set; }

    public SportoSaka(string vardas, int amzius, string sspavad)
        : base(vardas, amzius)
    {
        SSPavadinimas = sspavad;
    }
    public override string ToString()    // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format("{0} sporto šaka = {1};\n",
                               base.ToString(), SSPavadinimas);
    }
}
```

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (5/8)

```
class Lengvaatletis : SportoSaka
```

```
{
```

```
    public string Rungtis { get; private set; }
```

```
    public double Rekordas { get; private set; }
```

```
    public string Matas { get; private set; }
```

```
    public Lengvaatletis(string vardas, int amzius, string sspavad,  
                        string rungtis, double rekordas, string matas)  
        : base(vardas, amzius, sspavad)
```

```
{
```

```
    this.Rungtis = rungtis;
```

```
    this.Rekordas = rekordas;
```

```
    this.Matas = matas;
```

```
}
```

```
    public override string ToString()
```

```
{
```

```
        return string.Format("{0} rungtis = {1};\n rekordas = {2, 7:f3} {3};",  
                              base.ToString(), Rungtis, Rekordas, Matas);
```

```
}
```

```
}
```

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (6/8)

```
class Krepsininkas : SportoSaka
{
    public string Pozicija { get; set; }
    public int    Ugis      { get; set; } // centimetrais

    public Krepsininkas(string vardas, int amzius, string sspavad,
                        string pozicija, int ugis)
        : base(vardas, amzius, sspavad)
    {
        this.Pozicija = pozicija;
        this.Ugis = ugis;
    }
    public override string ToString() // vietoj Metodo spausdinti()
    {
        return string.Format("{0} pozicija = {1};\n ugis = {2, 3:d};",
                              base.ToString(), Pozicija, Ugis);
    }
}
```

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (7/8)

...

```
Lengvaatletis Lengv = new Lengvaatletis("Greta Greitoji", 21,  
    "Lengvoji atletika", "100 metrų bėgimas", 9.99, "s");  
Console.WriteLine("Sportininkė:\n{0}", Lengv.ToString());
```

```
Krepsininkas Kreps = new Krepsininkas("Tomas Taiklusis", 19,  
    "Krepšinis", "Centras", 211);  
Console.WriteLine("Sportininkas:\n{0}", Kreps.ToString());
```

```
Kreps.Amzius = Kreps.Amzius + 1;  
Kreps.Ugis = Kreps.Ugis + 4;
```

...

Šioje eilutėje kompiliatorius
rodys klaidą, o sekančioje
eilutėje nerodys. **Kodėl?**

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Klasės savybės **protected** paveldėjime pavyzdys (8/8)

Sportininkė:

```
vardas = Greta Greitoji;  
amžius = 21;  
sporto šaka = Lengvoji atletika;  
rungtis = 100 metrų bėgimas;  
rekordas = 9,990 s;
```

Sportininkas:

```
vardas = Tomas Taiklusis;  
amžius = 19;  
sporto šaka = Krepšinis;  
pozicija = Centras;  
ugis = 211;
```

Paveldėjimo pavyzdys (1/6)

Asmuo identifikuojamas pagal jo pavardę ir vardą.

Mama gali turėti keletą vaikų.

Panaudodami paveldėjimą sukurkite klases, šios rūšies informacijai saugoti.

Pademonstruokite sukurtų klasių objektų sukūrimą.

Paveldėjimo pavyzdys (2/6)

```
class Asmuo : Object
{
    public string Vardas { get; private set; }
    public string Pavarde { get; private set; }
    public Asmuo() : base()
    {
    }
    public Asmuo(string vardas, string pavarde) : base()
    {
        this.Vardas = vardas;
        this.Pavarde = pavarde;
    }
    public override string ToString()
    {
        return string.Format(" vardas = {0}; pavardė = {1};",
                               Vardas, Pavarde);
    }
}
```


Paveldėjimo pavyzdys (3/6)

```
class Mama : Asmuo
{
    const int CMax = 10;
    private Asmuo[] Vaikai;
    public int kiek { get; private set; }
    public Mama() : base()
    {
        Vaikai = new Asmuo[CMax];
        kiek = 0;
    }
    public Mama(string mamosVardas, string mamosPavarde)
        : base(mamosVardas, mamosPavarde)
    {
        Vaikai = new Asmuo[CMax];
        kiek = 0;
    }
    // ... tęsinys kitoje skaidrėje
}
```

Paveldėjimo pavyzdys (4/6)

```
class Mama : Asmuo
{
    // ... pradžia ankstesnėje skaidrėje
    public Asmuo Naujagimis(string vardas)
    {
        Vaikai[Kiek++] = new Asmuo(vardas, Pavarde);
        return Vaikai[Kiek - 1];
    }
    public override string ToString()
    {
        string eil = string.Format("{0}\n", base.ToString());
        eil = eil + "Ir jos vaikai:\n";
        for (int i = 0; i < Kiek; i++)
            eil = eil + Vaikai[i].ToString() + "\n";
        return eil;
    }
}
```

Paveldėjimo pavyzdys (5/6)

...

```
Mama mama = new Mama(„Aldona“, „Adams“);  
Asmuo sunus1 = mama.Naujagimis("Jonas");  
Asmuo dukra1 = mama.Naujagimis("Rasa");  
Asmuo sunus2 = mama.Naujagimis("Titas");  
Console.WriteLine("Mama:\n{0}", mama.ToString());
```

...

Ekrane matysite (žiūr. kitoje skaidrėje):

Paveldėjimo pavyzdys (6/6)

Mama:

vardas = Aldona; pavardė = Adams;

Ir jos vaikai:

vardas = Jonas; pavardė = Adams;

vardas = Rasa; pavardė = Adams;

vardas = Titas; pavardė = Adams;

Šioje temoje susipažinote:

1. Bazinė ir išvestinė klasės.
2. Konstruktorių paveldimumu.
3. `protected` paveldėjime.
4. „Ar daugiau“ užklojimu.
5. Numatytosiomis parametrų reikšmėmis.

Klausimai?